

CELEBRAR

**vida i
celebració
són propostes**

Mercè Solé

CPL
editorial

Mercè Solé

VIDA I CELEBRACIÓ

50 PROPOSTES

Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona
Col·lecció "Celebrar"

-99-

Director de la col·lecció Celebrar: Josep Lligadas

Disseny de la coberta: Mercè Solé

Imatge de la coberta: Cathopic

Aquesta col·lecció es publica en català i en castellà.

© Edita: CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Nàpols 346, 1 – 08025 Barcelona

Tel. (+34) 933 022 235

cpl@cpl.es – www.cpl.es

Primera edició: gener de 2018

ISBN: 978-84-9165-083-6

Dipòsit legal: B 1738-2018

Printed in UE

Imprimeix: Ulzama Digital, S. L.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepcions previstes per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si us cal fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Sumari

Presentació	5
Algunes constatacions prèvies	9
L'espai físic on tenen lloc les celebracions és eloqüent	13
Explicitar l'acollida a les persones que participen de l'Eucaristia parroquial	17
Procurar que tothom s'hi senti acollit	19
Afavorir el sentit de pertinença i la proximitat	21
Crear espais de relació i de convivència entre els membres de la comunitat	23
Crear espais diversos de pregària	25
Tenir presents els infants	27
Tenir presents els absents	29
Els cants, la música, el ritme de la celebració i el silenci	31
Preparar i preparar-se per a l'Eucaristia	33
La pregària dels fidels	35

Les ofrenes	37
L'atenció als malalts i als més pobres	39
Quin és l'objectiu de les nostres celebracions	41

Presentació

Que l'Eucaristia és l'experiència central de la vida cristiana és una formulació que no admet dubtes, entre d'altres motius perquè forma part del llegat més explícit de Jesús: "Feu això que és el meu memorial" (Lc 22,19). Al llarg dels segles, aquest convenciment s'ha expressat de moltes maneres i sensibilitats, i ha anat evolucionant segons la vida de l'Església. El desenvolupament de la celebració, però, ha mantingut l'esquema bàsic de Jesús: la pregària d'acció de gràcies, la fracció del pa i la comunió. S'hi han afegit textos bíblics i textos litúrgics, a banda d'altres signes expressius de la vida cristiana. No cal dir que amb el Concili Vaticà II es dugué a terme una importantíssima tasca per tal que l'Eucaristia fos millor entesa, millor viscuda i millor participada pel poble de Déu: des de la traducció dels textos a les llengües vernacles fins a la simplificació de tants rics elements que s'hi havien anat afegint amb els anys i que amb la seva profusió més aviat creaven distància o distorsionaven el sentit últim de la celebració.

Cinquanta anys després del Concili, i assentades moltes de les novetats que aportà a la litúrgia, moltes comunitats continuen manifestant la seva inquietud per viure més intensament i amb més sentit aquesta centralitat de l'Eucaristia. La proliferació de misses a les parròquies, que frag-

menta els membres de la comunitat; la manca de formació litúrgica, que genera expectatives no sempre adequades; l'escassa prèvia preparació personal de la celebració; l'excessiva ritualització i la distància que això provoca amb la vida; la rigidesa d'alguns celebrants, o senzillament l'haver substituït el ritu –aquella repetició conscient i significativa del gest i de la paraula– per la rutina, que n'és una repetició inconscient.

I és que vivim en una societat en un canvi constant, en una societat líquida, segons l'encertada formulació de Zygmunt Bauman, on moltes coses que ens semblaven sòlides i valuoses es van precaritzant i on les noves tecnologies configuren una altra manera de relacionar-se. El rol social que havia jugat l'Església en temps recents també està canviant molt ràpidament, mentre les comunitats parroquials constaten dolorosament com costa de transmetre la fe a la gent més jove. És un moment privilegiat per buscar les arrels, per viure les pèrdues que anem experimentant com una poda que ens farà créixer, per ser conscients del valor de les nostres celebracions, per aprendre a comunicar en un món amb nous codis culturals la Bona Nova de Jesucrist i per no donar res per fet.

A Catalunya sorgí recentment una iniciativa, Laïcat XXI, de persones laïques amb ganes de viure en profunditat la seva fe cristiana. Dedicaren una de les seves trobades, el maig de 2016, a plantejar alguns interrogants sobre la nostra forma de viure l'Eucaristia: ¿Com fer que l'Eucaristia sigui realment “la font i el cimal” de la nostra vida cristiana, fent servir una feliç expressió del Concili? ¿Com fer que les nostres comunitats reflecteixin millor en el seu

dia a dia allò que compartim i proclamem diumenge rere diumenge? ¿Quin espai troba en l'Eucaristia allò que vivim i que ens preocupa, a nosaltres i a la gent que ens envolta? ¿Com ser més acollidors amb les persones que arriben a les nostres parròquies? ¿Com evitar compartimentacions dins la vida parroquial i com millorar la comunicació?

D'aquesta trobada, organitzada a l'entorn de tres tallers, conduïts per Josep Lligadas, Cori Casanova i Mercè Solé, en sorgiren algunes propostes sense altra pretensió que ajudar-nos mútuament a viure amb més autenticitat l'Eucaristia. Totes elles senzilles, fàcils de dur a terme, que oferim aquí, amb l'Esperit de compartir experiències i estímuls per millorar la nostra litúrgia i la nostra vida comunitària.

La major part d'aquestes propostes poden realitzar-les els laics i laiques, amb el necessari coneixement i suport dels preveres i celebrants. Són un exercici més de corresponsabilitat que posa de manifest que la preparació i el gaudi d'una bona litúrgia no depèn exclusivament de la persona que celebra, sinó en gran part de la implicació de la comunitat.

L'espai físic on tenen lloc les celebracions és eloqüent

L'espai on celebrem diu molt sobre nosaltres, moltes coses que no poden ser explicitades en una celebració de l'Eucaristia o en un enterrament. Tenir cura de l'espai és també transmetre moltes coses sobre la manera com entenem i vivim la fe i és un missatge per a la pròpia comunitat i per a la gent que ve per visitar l'església o per assistir ocasionalment a una celebració com un casament o unes exèquies.

Cal tenir present que per a moltes persones, la comunitat cristiana és una experiència molt distant en el temps (pot ser que no hi hagin tingut més contacte que durant el nacionalcatolicisme i que mai no hagin rebut una formació adulta de qualitat) o en les formes (pot ser que no entenguin res de la litúrgia o que no coneguin Jesús en absolut). Si només es fixen en el missatge que els arriba a través dels mitjans de comunicació, és probable que en tinguin una visió molt distorsionada i plena de prejudicis. O senzillament pot ser que hi hagi gent que no sàpiga què és una parròquia.

8. Seria bo que al costat de les indicacions de prohibició sobre el que no és pertinent fer dins el temple (no menjar, no beure, vestir correctament, no fer fotografies...) es digués clarament que tothom hi és benvingut, a la comunitat, a les celebracions i en les activitats que s'organitzen (les xerrades, sortides, assemblees, etc.).
9. En aquest sentit és bo i aclaridor que s'expliciti que qualsevol persona que ho desitgi pot iniciar-se en la fe o tornar-hi i que serà molt ben acollida sigui quina sigui la seva situació personal o familiar; que a l'Església podrà trobar algú que l'escolti sense jutjar-lo i que, encara que sigui d'una altra confessió cristiana, té igualment les portes obertes (cal tenir present que entre nosaltres van arribant treballadors immigrants d'Esglésies ortodoxes i evangèliques).
10. Hi ha iniciatives molt explícites, com el gest de la parròquia gran de Santa Coloma de Gramenet, de penjar un cartell al campanar que diu "Era foraster i em vau acollir". No és un eslògan polític, és un fragment de l'evangeli, especialment oportú en moments d'indiferència al patiment de tanta gent que ha de marxar de casa seva, o de xenofòbia. Sens dubte és un missatge clar cap al conjunt de la població.
11. Convindria prioritzar dins l'església quines coses són importants dins la nostra fe, distingint entre l'art i la fe. No tot el que té un gran valor artís-

tic fa referència a un aspecte rellevant de la fe i a l'inrevés. De vegades els sants no deixen veure el Crist; o la mort no deixa veure la Resurrecció. Sovint els turistes poden conèixer la història d'un element artístic, però no saben què hi fa la comunitat. És important explicitar l'origen i la història dels objectes d'art, però també el sentit que tenen per als cristians.

Les parets de les nostres esglésies haurien de deixar veure que la nostra vida cristiana és diversa i dinàmica i haurien de permetre a la gent que hi entra entendre què és una parròquia i què vol dir per a la nostra vida la fe en Jesucrist.

12. És convenient explicar clarament i gràficament els grups que hi ha a la comunitat, què fan, qui se'n fa càrrec, quan es troben, com contactar-hi i que tothom hi és benvingut. És una bona manera de visibilitzar tota la comunitat i la corresponsabilitat dels laics.

Tota aquesta informació és necessària, també, per als integrants de la parròquia. Tantes vegades vivim una vida comunitària excessivament compartimentada i els uns desconeixem el que fan els altres.

13. Per això també és bo exposar, com es fa a tants llocs sobretot en la catequesi i en l'esplai, els treballs fets als grups. I els temes de fons que s'estan treballant aquell any.

14. L'espai del temple i dels locals parroquials, allà on celebrem i on fem vida, també pot expressar

que el nostre entorn ens interessa: ¿per què no un racó de publicacions, cartells, iniciatives, notícies, del que passa al barri o al poble, de les iniciatives socials i solidàries que s'hi promouen? Hi ha llocs on aquesta relació és natural i recíproca però hi ha llocs en què es viu com si tot plegat no tingués cap incidència ni relació amb la vida de la comunitat. Aquest apartat podria ser recíproc: ¿per què en un centre cívic o en una biblioteca no pot haver-hi el full parroquial? Per fer això, òbviament, cal que hi hagi membres de la comunitat compromesos amb la vida de l'entorn. És el mateix que fem en el món virtual. Tenir cura d'una bona comunicació social és important, perquè pot desactivar prejudicis i crear ambient d'acollida.